

Szerkesztőség: KIRCHNER E.-féle
könyvnyomdai műintézet, Versecz

Előfizetési díj: egész évre
helyben 6 korona
glófizetési díj: egész évre
vidéken 7 korona
Egyes szám ára 12 fillér

DÉLVIDÉK

Kiadó-hivatal: KIRCHNER E.-féle
könyvnyomdai műintézet, Versecz

Hirdetési díj per soronként
12 fillér. Nyilttérben egy
sor 20 fillér.

Hirdetések elfogadtatnak
minden hirdetési irodában.

Előbb: „DÉLVIDEKI NEMZETÖR“

A „VERSECZI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET“ HIVATALOS KÖZLÖNYE

EDZETT SZIVVEL.

Versecz, január 16.

A háboru eshetőségei soha sem lehetnek olyan hullámszámok alávetve, mint a mostani világháboruban, amely példátlan eddig a világtörténetben. Peldátlan óriási tömeg harcosai, rengeteg területe és a felhasznált technikai eszközök miatt. Hajdanában még száz, vagy legföljebb pár százezer ember, aránylag kis területen koncentrálva, egy nagy ütközettel eldönthette a háboru sorsát. De még akkor is, mint a haditörténetből tudjuk, (pl. a hétéves vagy a napoleoni háborúkban) történtek a hosszú időre terjedő hullámszámok.

Annál inkább el kell erre készülnünk ma, amikor beláthatatlan hosszú harcokkal, tehát nem egy, hanem egyszerre több harcban foly az óriási tömegek között a harc.

Ilyenkor, bárminő kellemetlen és fájdalmas is lehet, számolnunk kell egy-egy sikertelenséggel.

Nálunk, mint már több alkalommal hangsúlyoztuk, a közönség nem volt a háborura külön nevelve. Érdekeink és határaink védelmére készen állottunk, a támadás szándéka távol állott a monarchiától, amelyről csak később, a történetírás fogja igazán az egész világ előtt csalhatatlanul megállapítani, hogy minő önmegtadással és áldozattal igyekezett a békét fenntartani.

Ellenségeink pedig, mint ebben a háboruban okirattal is bebizonyult, rendszeresen készültek a nép izgatásával és gazdasági fogások felhasználásával is az ellenünk való háborura, el voltak szánva az elveszésre is, de ez az elszántság csak növelte mesterséges gyűlölségüket és szivósságukat.

Radu, a kis komitácsi-fiu.

Amikor vitéz katonáink a forró augusztusi napon, azt hiszem tizennegyedikén, halált megvető hősiességgel átkeltek a Száván és győzedelmesen bevonultak Sabácsba, az egykor magyar kézen volt Szabácsba, a szerb sorkatonaság nem kisebb elszántsággal védte Szerbia ezen szépen fejlődött városát, de a magyar katonáink: »a sabáci hősök« visszavonulásra kényszerítették őket és csak néhány száz komitácsi maradt vissza, a kik a sorkatonaságuk elvonulását biztosították. Ott is maradtak valamennyien halva, a vérrel áztatott sabáci harterén. Az elesettek közt volt Nikolics Dragomir, hírhedt komitácsi vezér is, aki már az előző szerb háborúkban több golyót kapott és mégis végigharcolta a maga gyilkos szerszámával: a kézi gránáttal a szerb-török és szerb-bolgár háborukat.

A komitácsi hitvese — amikor a mi katonáinkat a szerb parton meglátta — elmene-kült és Sabácsban hagyta fiát: a kilenc éves kis Radut, rábízva a sorsra, történjen vele bármi is. A kis Radu, térdig érő egy szál kis ingecs-kéjében a sabáci erdőbe futott és ott napokig bujkált, míg tűzérkatonák ráakadtak és a parancsnok elé vitték. Kérdezték, kicsoda, hogy

és a válságos fordulatokat mindamellet a mi közönségünk nagyrésze is févfiás megnyugvással és a jövőbe vetett bizalommal veszi. Ha fáj is, hogy ki kellett vonulnunk Belgrádból, ezt a későbbi hadműveletekre való tekintetből nem szabad tragikusán venni. Amint hogy ennek az ideiglenes veszteségnek hamar megtörtént győzelmes ellensúlyozása északon.

Vannak igaz, mint láttuk, nemcsak nálunk, — ez tehát nemzetközi betegség — olyan févfiak és pesszimisták, akik amily vérmesen tudnak ujjongani a sikeren, olyan rögtön kétségbe esnek a közbejött balsikerrek hallatára. Hogyha maguk esnek ebbe a hangulatba, az csak rájuk nézne lenne baj. De nem állanak meg önmaguknál, hanem a févfiak természeténél fogva másba is a maguk févfielmét akarják, leginkább öntudatlanul, szuggerálni.

Ez ellen kell a nemzet nagy tömegének lelki erejével erős lázat állítania. A kitartás, amelyre nem csupán a katonaságnak, hanem a polgárságnak is ezekben az időkben oly föltétlen szüksége van, a lelki erőből, a magunk szilárd bátorságából fakad. Halljuk meg Vilmos császár nagyszerű szavait, amelyekkel a német birodalmi gyűlésnek felel, megnyugodva a német hajóhadat ért legutóbbi csapásban, amelyért Istenbe vetett hittel dolgozik tovább az elégtétel vévésén, a végcélt tekintve szemé előtt és nem a változó események jobbra vagy balra billenését. Ebben a kijelentésben benne van a nagy német nemzet önbizalma, amelyet a részleges balsikerrek egyáltalában nem gyöngítenek meg hitében és kitartásában, hogy annál keményebben mérje újra, alkalmas helyen és időben visszatérő csapásait,

mint méri a mi seregünkkel vállalva a retentetes harcban az oroszok tömegére.

Szeptember óta, csak emlékezzünk rá, több alkalommal hatoltak be határainkon délen és északon is ellenségeink. Ennek már negyedik hónapja és mindannyiszor nagy veszteséggel kellett visszavonulniuk. Az ott lakókra bizonytalanság, de majd megjön a béke ideje, amikor szenvedésükért elnyerik a kárpótlást. De hiszen az ember más-más téren is ki van téve sok szenvedésnek, csapásnak, tűznek, víznek, családi és anyagi szerencsétlenségnek, amely akkor azonban nem oly rohamosan jön, mint a háboruban. De ezeket a csapásokat új munkával, edzett lélekkel kell jóvá tenni.

Ilyen edzett szivekre van most szükség. Az egész haza jövőjének érdekében kisebb részének megpróbáltatása nem katasztrófa. Mentől makacsabb és erősebb az ellenfél, annál nagyobb erőt kell kifejtenünk. Állunk annál inkább eléje. Ez legyen akaratunk hangja, nem pedig a gyáva csüggedésé, amely csak a demoralizált, beteg lelkeket foghatja el. A spártai katonának szava jusson eszünkbe a mai viszonyokra alkalmazva, amidőn fenyegetőztek, hogy a perzsák nyilainak tömege a napot is elhomályosítja, azt felelte: legalább árnyékban harcolhatunk. Ilyen lélekkel lehet győzni. Thermopylae után nem esett el, hanem megszabadult Hellasz; de ha nem áldozták fel magukat a thermopylaei hősök, hanem szaladnak vissza, Görögországot előzönlí a perzsa, az ókor muszkája. Vesztett csatákat a nagy Hunyadi János is. A világtörténet egyik legnagyobb hadvezére de nem csüggedt, hanem új erővel, még élete végnapjaiban is fényes győzelmet aratott. És min-

került oda, kinek a gyermeke? — de Radu hallgatott és se jó szó, se verés meg nem oldotta erősen lelakatolt nyelvét. A parancsnok — már óvatosságból, de érdekességénél is fogva — meghagyta, hogy a kis fiut az útegnél maradjon. Teltek és multak a napok, a kis Radu látta hogy felruházták, adtak cipőhöz nem szokott lábára erős, kis csizmát, jó kosztot kapott — bizalmasabb lett és megszólalt. Elmondta, hogy apja komitácsi volt, a legvérszomjasabb, leghalálraszántabb fajtából, anyja pedig elmene-kült és kérte a parancsnokot, hagyják az útegnél, hol olyan jó dolga volt, mind soha annak előtte.

Radu okos kis fiúcska, annyi ravaszsággal, huncutsággal, amennyi tizszer akkora embernek is elég volna, amellet szilaj temperamentumu, bátor és ragaszkodó — de a végtelenségig dacos, önféjű is egyuttal. A tisztek megszerették és az úteg gyermekévé fogadták. A keresztelőt a lövészárókban tartották meg, messze elhallható erőss ágyuszó mellett. A kis Radu és az úteg etől fogva elválaszthatatlanok lettek. Ott élt a katonákkal a lövészárókban és a kis Radu és a nagy, nehéz, bömbölő ágyuk jó barátok lettek. Mindig az útepparancsnok nygfigyelőhelyén volt, amikor a haláltosztó nagy ágyuk

megszólaltak. Eleinte kissé félt. Amikor egy ellenséges gránát az úteg közelében lecsapott, a kis Radu, megható ragaszkodással odasimult a parancsnokhoz és gyermeces ártatlansággal és megindultsággal sugta a parancsnok fülébe:

— Gospodine, lőnek.

Mintha nélküle nem tudták volna. De pár nap múlva már a kis Radu megszokta az ágyuzást és fél se vette, ha a srappellek a feje fölé a levegőben szétpukkadtak. Már tudta a módját is, hogy kell ez ellen védekezni. Az útepparancsnok szakaszvezetővé léptette elő, persze nem komolyan, csak épp a kis Radu csukaszürke bluzára felvart három csillag jelezte, hogy a kis komitácsi fiut »előléptették«. És a kis Radu, — sors iróniája, — akinek apja a hazájaért ontotta véré, — megtanult magyarul. Ha nem is tökéletes kiejtéssel, de oly tanulmányossággal, amely még indokoltabbá tette, hogy a tisztek vele foglalkozzanak.

— Magyart faragunk ebből a csöpp kis szerbből, — mondták az úteg magyar tisztjei és a kis Radu kifogástalanul megtanult magyarul.

Csak borzasztó dacos, önféjű fiú a Radu, akinek ha az érzékenységet megbántják, dacol az még az — útepparancsnokával is. Ilyenkor

den viszontagságok közt, így emelte fel szívét újra meg újra, a magyar, azért él Magyarország is.

HÁBORUS FARSANG.

A naptár vizkereszt napjára teszi a farsang kezdetét és hagyományos szokás szerint Karnevál hercegnek vidáman kellene most csörgetnie cifra bohóc sapkáját.

Ha nem tudnók, hogy a kalendárium csinálók munkája precíz adatanyaghoz van kötve, mondhatnók, hogy ezek a derék tudósok már jóelőre megéreztek a háború szelét, mert az ideai farsangot ugyancsak rövidre szabták. De ha még sokkal rövidebb is volna, még akkor is tulságos hosszúnak kellene tartanunk, mert alig hisszük, hogy a kalendáriumon kívül még más is ügyet vetne rá.

Ifjaink színe-java künn a harctéren, hol ágyuk meg puskák szolgálatják a talp alá való és olyan négyes figurák perdülnek, miket a legtalálékonyabb táncrendező sem tud kifundálni. Leányaink közül azok, akik szerét ejthetik, a jótékonyaság terén működnek. Az itthon maradt öregek és az »alkalmasok«-nak pedig kisebb gondjuk is nagyobb annál, semhogy parkettek sima tükrén fürge táncot lejtessenek.

Vérünket, vagyonunkat áldozzuk most a hazának, igazán nem érünk rá mulatni — a farsangot is fel kell áldozni, mert a lelkes, de komor hangulatba sehogyse illeszkedhetnek bele. Komoly feladatok hosszú sora előtt állunk és kötelességeink legelsőbbje ma: a zsigori takarékoság, mellyel a farsang követelte idő- és pénzfecsérlést összhangzásba hozni nem lehet.

Hiszen alig egy-két év előtt is le kellett mondanunk a farsangi élvezetekről, mert a gazdasági válság oly érzékenyen hatott ki különösen a középosztályra, mely a bálozó közönség legnagyobb kontingensét szolgáltatja, hogy nem teltt mulatságra. Mennyivel inkább áll be ennek szükségessége háboru idején, amikor az anyagi gondok tömkelegében vegyül egy szerettünkért büszkén viselt gyászunk.

A leányalmok édes gyönyöre; a déli táncosraj sorában bő aratást szedett a »hősi halál« és akiket a haza védelmére megtartott nekünk a gondviselés, azok sincsenek itthon, hogy flirteléssel, udvarlással szorakoztatnak, vagy fülcsiklandozó muzsika közben forogtathatnák leányainkat.

Szóval farsangoláshoz nincsen se pénzünk, se emberünk, sem pedig kedélyhangulatunk s azért bele kell nyugodnunk abba, hogy az ideai farsang részünkre elveszett. De biztat a remény, hogy annál vigább lesz a jövő esztendei, amikor háborítatlanul fogja birtokába vehetni a csörgősípok herceg, pajkos, gondtalan birodalmát. A győzelem sorát fel fogja vidítani a kemény küzdelem árán szerzett béke áldása és semmisen fogja zavarni a fiatalságot, hogy szelleburdi jókedvvel engedje át magát a mu-

felrugja a szubordináció kemény paragrafusait. Egyízben megharagudott és fajához illő daccal kést ragadott és levágta a csillagait és oda dobta a parancsnoknak:

— Gospodine, nem kell, tártsa meg.

Aminthogy, ha valakire megneheztelt, mindent visszaadott annak, amit attól kapott. Pénzt, ruhát, órát... Különbén jó fiúcska. A természet igazi gyermeke. Bement egyszer az istállóba és azt mondta a lóapolónak:

— Gospodine B—i főhadnagy megpárancsolta, add ide a lovát.

A lóapoló, aki tudta, hogy a tisztek szeretik a fiúcskát, oda is adta és egy perccel utóbb Radu, a kis pöttömnyi emberke már a ló nyakán ült és erősen megkapaszkodva a sörénybe, végigvágta az utcán. Száz gyerek hangos lármával utána. Erre verést kapott, mire ő megint mindent visszaadott és napokig dacolt. Zimonyban elveszett a kis Radu. Az üteg tovább ment, keresték a fiút, de ő nem volt sehol. Belgrádba ment át csukaszürke ruhácskájával és csörömpölő kardjával. De visszajött és mert üteget nem találta sehol, felült egy másik üteg kocsjára és három nap mulva már saját ütegnél volt ismét. Addig kereste, míg rátalált.

latságnak. Rophatja a táncot, teheti a szépet, kacsinthat és affektálhat majd ki-ki tetszése szerint. De ma-ma ne táncoljunk, ma ne vigadjunk! Ma nem, amikor hazánkért, érettünk harcolnak katonáink és mi a hálának csak elenyészően csekély részétt röjjük le, ha tehetségünkhöz képest könnyitünk rajtuk.

Amit katonáinkért tehetünk, többet ér az ma minden léha mulatságnál.

NÉMETKATONÁK VERSECZEN

Szerdán volt alkalmunk látni, mennyire tud lakosságunk a nagy szövetségünkért a németért lelkesedni; a szövetséges iránti hűség, a közös, szent cél iránti lelkesedés, az elmaradhatlan nagy győzelemben való rendíthetetlen bizakodás megnyilatkozása volt a fogadtatás. Már a kora délutáni órákban lobbogókat, nemzetiszínű német birodalmi és fekete sárgát lengetett az őszi szél. Alig szállott le az est már telve volt az indoháztér ujjongó, örülő közönséggel, mely nem tágitott, pedig az öt órára bemondolt vonat igen sokat késett. Ezzel is mindegy dokumentálni akarva, hogy a két szövetséges mennyire elválaszthatatlan a hűségben. Mi sem mulaszthatjuk el az alkalmat megragadni, a derék német katonákat üdvözölni. Isten hozta őket városunk falai között, Isten vezérelje győzelemre a mi derék, hű szövetségeseinket a velünk együtt küzdő német katonákat.

Napok óta tartotta magát a hír, hogy jönnek a szövetségeseink, végre szerdán futó tüzként terjedt el a hír, hogy 5 órára tényleg megérkeznek. Ezt a historiai pillanatot mindenki látni, ott a helyszínen átélni akarta s tolongtak ki az emberek ha nem is az állomásra, hát sűrű spaliert állott az utvonalon.

A fogadtatásra megjelentek: az állomás parancsnokság, városunk tanácsa Br. Dániel Tibor főispán és Dr. Rezuha István kir. tan. polgármesterrel az élén. A határrendőrség és a tisztikar számos tagja. Már 6 óra is elmúlt, amidőn jelezték a vonat érkezését. Amikor berobogott, száz és száz torokból hangzott fel az »Eljen«, »Hoch« »Hurráh«! lengtek a kalapok, lobbogtak a kendők. A németek viszonzásul nemzeti színű trikolt hajtottak meg a lelkes tüntető tömeg előtt.

A zászlóalj parancsnok jelentést tett Csukai ezredesnek az állomás parancsnoknak, ki szívélyesen üdvözölte a »Kameradot«. Erre városunk polgármestere üdvö-

A menázi elosztásnál 5 elsőnek tolokodik a konyhaasztalhoz. A sajkáját megtöltik — a szakácsok is szeretik. Egy-kettőre felfalja, kimossa a kútnál a sajkát és rohan a tiszt étkezdébe és ott azt mondja:

— Gospodine, nem adtak enni.

Ujra kap ebédet, noha tudják, hogy a kis Radu csak ravaszkodott. Ugylátszik pótolni akarja mindazt, amit komitási apjánál nélkülözött. Itt Ujvidéken már ur lett Raduból. Uj városi mundért kapott. Lövészsinor fityeg a mellén és így jár az utcán, mint aki a háborút intézi. Büszkén végignézi a többi — nem katoná — fiukat, megállítja őket az utcán, megtanítja a haptákra, a rechtsumra és ha nem pariroznak, bizony-bizony egy pár ütlegel is kioszt. Szóval stramm és szigoru.

— Gospodine, én a kávéházba akarok menni — mondta — és elvitték.

Életében először. Olyan kraválist csinált is ott, hogy senki se tudott olvasni, kárnyázni, sakkozni. Dalolt, kiabált, kommandirozott. De senki se haragudott rá, mert okos szép fekete szemével úgy nézett rá az emberekre, hogy mosolyogtak a látásán. Majd szerb nemzeti táncokat lejtett, grimaszokat vágott, mint egy

zölte rövid, de szívből fakadó szavakkal a parancsnokot és katonáit. Ezen szívélyes üdvözlésre a premierhadnagy köszönetet mondott és háromszoros hurrát mondott a vendéglátó város és ennek lakosságára.

Ezután kiszállt a katonaság és daliásan lépkedve vonultak be a városba. Kisérőjük volt a lelkes tüntetés. Siettek szállásukba. Azóta napról-napra mindjobban kedvelték meg a rokonszenves, tagbaszakadt német testvéreket.

NAPIHIREK

Ima a hasáért.

Örök Isten, leborulva esdünk:
Védd meg ezt a drága szép hazát,
Hogy a véstől pajzsként óvja testünk,
Ellen kardja sohse járja át!
Öröz szárnyad terítsd a hazára,
S úgy a gyáva félsze is elül:
Sziklafalként áll majd ki a gátra,
Mig az ellen sírva menekül.

Kárpátoknak erdősorujja
Öleli át ezt a szép hazát,
Kösse hozzá a harc bátor uja
Diadalmak díszkoszoruját!
Kettős díszrel körülekésetve
Fölajánljuk bizva teneked:
Országaid legszebbik remekje,
Igy hódol meg, ha védelmezed!

Ezüstpántlikáját Tisza-Duna
Tarka selyemkendőjét a réti!
A tó gyémántcsillámu vizét:
Neked adja mindenét a földünk.
Csak a magyart most el ne feledd,
Hogy a harcban győztesen küzdjünk,
Hisz a jelszónk a Te szent neved!

Szepessy László.

HŐSI HALÁL

Ismét gazdagabb lett sirkertünk egy hősnek sirhantjával; ismét szaporodott a mi temetőnkben nyugovó hősök száma. Csütörtök hantolták el Székely István örkényi áll. tanító és honvéd tizedest 32 éves korában. A hős a kárpáti harcokban, édes hazánk határainak védelmében srappel lövést kapott, mely súlyos sebével egy fővárosi kórházba került. Mindhiába volt a gondos ápolás, a sebesült hős lelke elszállott, és porhüvelye élettelenül maradt, egy szerető feleséget mérlehetlen fájdalomba döntve, nagy rokonságot gyászba borítva, kis nővérendéit és kartársait elszomorítva, családja a drága holttemetőt elhozatta, hogy itthon lehessen ahol az özvegy s ha majd a kis árva felnő e,

komikus — és kártyát vetett, mint egy öreg cigányasszony. Azóta naponta jár kávéházba. Mondani se kell, hogy egymaga szökik meg és jön Ujvidékre — káfanázni.

Magyar lett belőle. Haragszik, ha azt mondják, hogy szerb.

Meg is fogta a főhadnagyát a torkánál, mert azt mondta neki: te kis sabáci rác.

— Mágyár vágyok.

Szeretik és az üteg egyik földbírtokos tisztje az orfeuszpadra képezte ki a kitudó kis táncost, — vagy moziszinész lesz belőle.

Bármelyik is lesz a kettő közül, — szenzációt fog kelteni. Ugyes, okos, temperamentumos, tanulékony. Radu, az üteg gyermeke, a kis ingecskében megtalált komitási fiúból — mozisztar. A párisi kis Bandi konkurrensa.

Annyi szilajság, dac, bátorság látára, ami ebben a csepp emberkében van, megmagyarázza, hogy miért is nem olyan könnyű — egykettőre Nisben lenni. A szerb nép egész lélektana, temperamentuma tükröződik vissza a kis Raduban.

Ebből azonban magyar fiu lesz.

Mayor József.

is, könyeikkel öntözhessek azt a virágos hantot, ahol a férj, az apa alussza örök álmát. Utolsó útjára a gyászoló családon kívül a helybeli tanítóság Molnár József tanfelügyelővel az élén, sok gyászoló résztvevő és a katonaság egy szakasza kísérték. Amikor már a sir mélyén nyugodott Molnár tanfelügyelő oly megható bucsu szavakat mondott, hogy nem maradt szem könnytelen, egy érző, a tanítóságot szerető szívből fakadtak e szavak, és ha ott a nyitott sírnál könyeket fakasztottak, bizonyára vigasztalólag is hatottak a bánatos gyászolókra.

Temesvárott kedden hantoltak el egy verseczi hőst, Hatz Károly 29 gyalogezredbeli századost. A hős százados földi maradványai már ott pihennek a temesvári temetőben. Halálával gyászba borította a Takács és Dr. Buró családot. Nyugodjon a hős békében emléke élni fog!

Jóteköny hangverseny. Múltani most senki sem vágy, de azért jól esik, ha szívdertő dalokat hallhat. Közönségünk hálás is volt a Férfi dalgyűjtőnek, hogy oly kedélyderítő estélyt rendezett; de hadfiaink is nálatelt pillanásokkal gondolnak a derék énekes gárdára, amely rájuk: sebekre, árvákra gondolt, amidőn hetek óta fáradozott, hogy minnél nagyobb sikerű legyen az estély. Célját elérte, ugy erkölcsi, mint anyagi sikerekben gazdag volt a 13-iki estély. Az estély fényes sikerét Pál Teri a budapesti népepera volt tagja emelte; ki isteni adományának gyönyörű hangjával minden báját mutatta be a közönségnek. Ez mindegy elbűvölve hallgatta a csicsergő dalost, végigélvezve, egy néhány igazán mesterien előadott dalt. A hallgatóság elismerése nem akart szünni, valóságos tapsvihár zúgott fel. Gyönyörűek voltak a szóló számok, melyeket Bäuerle Béla, Gettmann József és Albach Ferenc adtak elő. Mind a három dal vonatkozásban állott a mai háborus idővel. Legaktuálisabbá vált Albach dala, mert akkor lépett az azznap megérkezett német csapat parancsnoka a terembe. Nagy hatások voltak a szindarabok is, amelyek minden szereplője feladatát jól felfogva a kiváló előadásával, siker felé vezette. Bár himnuszunkkal vezették be a szép hangversenyt, a végén a német vendégre való tekintettel azt ismételték, hogy a szövetségesek dalai egymást követték és együttesen lelkesítettek.

Haláleset. Tegnap szombaton délelőtt temették Neukomn Ferenc fehértemplomi postászt, aki hosszas szenvedés után Fehértemplomon hunyt el. Özvegye Rittinger Hilda és szülei haza hozták a drága halottat, akit általános részvét nyilvánulás mellett helyeztek örök nyugalomra.

Adomány. A mélykastélyi gör. kel. román plébánia gyűjtést rendezett, melynek eredményét 5260 k a Vörös Kereszt Egylet céljaira küldött. Ez uton mond köszönetet az egylet a nemes adományért.

Tanítók a háborúban. Egy statisztika szerint a most folyó háborúban 4906 népiskolai tanító vett részt. Ezek közül 206 megsebesült, 41 pedig elcsé.

Öröm a sebesültek gyermekének. Mint megirtuk, a Vörös Kereszt még a sebesültjei gyermekeire is gondolt és 109 gyermek részére mentek el a meglepetéseket tartalmazó csomagok egy szép levél kíséretében. Innen-onnan is már érkeztek a hálától tuláradó levelek, melyekkel megköszönik az örömet és azt is, hogy apjukat gyógyítják. A cserkész fiúk kicsi pajtásai részére gyűjtötték játékszereket és a következők járultak hozzá, hogy minnél több ajándék jusson a kicsinyeknek: Hahn Ignác, Kirchner Ernő, Henn Hugóné, Zoffmann Nándorné, Bencsik Józsefné, Marics Józsefné, Fejér Nina, Windisch Vilmos, Hemberger Lujza, Karner Dezső, Prostean S., König Tibor, Oppenheimer Frigyes, Haag Testvérek, Zoffmann Testvérek, Kerpel Testvérek, Fürst Heinrich, Fritz Erika, Kleszky Adrienne, Gábor Testvérek, Sturn Berta, Weitzer Testvérek, Bilék Renee, Molnár Tibor, Eberhardt Testvérek, Dorner Testvérek, Thor Antal és Nimmerichter József.

Háborus ismeretterjesztő előadások. Verseczi egyesületek voltak a vidéki városok között az elsők, amelyek a háborus viszonyok dacára az ismeretterjesztés útját, amint a múltban, az idejében is betartották. Minden esü-

törtökön a »V. M. I. Ö. E.« egyleti helyisége a tanulni vágyók találkozó helye, és az egylet vezetősége gondoskodott, hogy mindig újabb és érdekes témát dolgoztasson fel. Hasonlólag a Verseczi Olvasóegyletnek is sikerült ilyen időszéri előadások tartására Dorner János tanítót megnyerni, ki minden szerdán tart a háborus viszonyokról német nyelvű előadásokat. — A »V. M. I. Ö. E.« előadási sorozatából még a következők kerülnek sorra:

Január 21. A magyar faj a világháborúban. Szabó István.

Január 28. Háboru és műveltség. Molnár J. Február 4. Jogviszonyok a háborúban. Dr. Buócz Béla.

Február 11. Pénzügyek a háboru alatt. Zergényi Artur.

Február 18. A háboru a közgazdaságban. Dorner János.

Február 25. Háboru és közegészségügy. Dr. Zappé Ede.

Március 4. Tömeglélektan. Hlubovszky K.

Március 11. A háboru hatásai, Pongrácz A.

A százötven éves Zombolya. Zombolyáról írják; 1916-ban lesz százötven éve, hogy Zombolya községet letelepítették, amely idő alatt Torontál vármegye egyik legszebb és legvirágzóbb községévé fejlődött, úgy, hogy már egész városias jellege van. Ezt a nevezetes évfordulót a zombolyaiak nagyszabású módon akarják megünnepeelni a jövő évben s már most megindultak az előkészületek a jövő évi nagy ünnepségre. Az illetékes tényezők legutóbb tanácskozást tartottak a azon megállapodtak, hogy az ünnepségek gerincze egy történeti kiállítás lesz, amelyen Zombolya történetét, fejlődési momentumait mutatják be. Erre a kiállításra már most megkezdtek a gyűjtő munkát s összegyűjtene minden Zombolya történetére vonatkozó anyagot. Főnlivással is fordulnak a közönséghez s kérik, hogy mindazok, akik Zombolya történetére vonatkozó bármely anyaggal rendelkeznek, küldjék be azokat ideiglenes használatra vagy megőrzésre Spuhler Ferenc községi jegyzőhöz, vagy Stoffel János kölaigazgatóhoz Zombolyára.

A maximális árak végleges megállapítása. A hivatalos Budapesti Közlöny rendkívüli száma közli a kereskedelmi miniszter hirdetményét, amely a buza, rozs, árpa tengeri legmagasabb árát az egyes törvényhatóságok armegállapított bizottságai által megszabottan ismerteti. Ezek szerint Temes vármegyében a maximális árak a következők: buza 39 kor., rozs 32 kor., árpa 27 kor., és tengeri 20 kor., Temesvárott a maximális árak métermázasnaként ezek: buza 39 kor. 50 fill., rozs 32 kor., árpa 27 kor. és tengeri 20 kor. 50 fill. Verseczen a maximális árak a következők: buza 39 kor. 50 fill., rozs 32 kor., árpa 27 kor., tengeri 20 k.

NYILTTÉR

(Az e rovatban közöltekt a szerk. nem vál felelőséget.)

Köszönet nyilvánítás.

Mérlehetlen fájdalomban, melyet a haza védelmében megsebesült és ezen súlyos sebében elhunyt férjem

Székely István, áll. tanító, honvéd tizedes

halálával a sors reám mért; annyian oly őszinte részvételt osztottak, képtelen vagyok azt személyesen megköszönni.

Mindazoknak, kik a drága halottat utolsó útjára kísérték, kik részvét nyilvánulásukkal velem a nagy gyászt osztani akarták, kik koporsóját virág koszorúval díszítették; de különösen Molnár József tanfelügyelőnek a szívhez szóló bucsu szavaiért, valamint a verseczi tanító uraknak, akik a felejthetetlen haoltam iránt oly igazi kartársi szeretettel viseltettek, ez uton mondok hálás szívvel köszönetet.

Ozv. Székely Istvánné
szül. Werler Margit.

Szerkesztői üzenetek.

J. J. Versecz. Gakorlat teszi az embert mesteré!

Versecz thjf. város tanácsától.

8614|1914 sz.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Versecz thjf. város tanácsától 1915 év folyamán szükséges irodaszerek szállításának biztosítása céljából 1915 évi február hó 6-án délelőtt 10 órakor a városi irodaigazgató hivatalos helyiségében nyilvános árlejtés fog tartatni.

A szükséglet a következő:

1	Ministeri papir (16 klós)	3	uj rizsma
2	Fehér író " (14 klós)	45	"
3	Zöld fogalm. " (14 klós)	35	"
4	Szürke " " (12 klós)	40	"
5	Diósgyőri " "	1	"
6	Írógéphez vékony fehér papir		
	8-as 7 r. 10-es 8.	15	"
7	Ítatós papir (1) 2 rizs vörös 1/2 fehér		
		1	"
8	Pergament pakkoló papir	1	"
9	Író toll	120	Gross
10	Tollszár	20	tucat
11	Fekete iron (2 és 3 sz)	45	"
12	Szines	35	"
13	Ténta	25	"
14	Autenticum	5	"
15	Prima vastag szürke spárza	5	kiló
16	Szines vékony	5	"
17	Nemzeti színű egész vékony sp. 1		
18	Antracéntenta	90	liter
19	Veres érc-ténta	60	kis üveg
20	Zöld ténta	12	"
21	Vegy-ténta	130	üveg
22	Pecsviasz 1/20 doboz 4 drb a 1/2 kló 50 sz.		
	1/15 " 5 " a 1/2 " bankv.		
23	Füzötü		5 tucat
24	Törlő gummi (ebből 12 írógéphez kesz alaku vékony	100	drb.
25	Folyékony gummi arabicum deci üvegekben ecsett, együtt	50	üveg
26	Fehér ostya különféle nagyságban a 500 drb	15	doboz
27	Nagy festék párna (minta sz.)	15	drb
28	Tintatartó üvegből	10	"
29	Vonalzó rézbetéttel (5 dr 40 cm. és 5 drb 50 cm hosszú centiméterekbe beosztva)	10	drb
30	Vegyí készülék a lithographia részére 1/2 l. (minta szerint)	55	üveg
31	Vegyí festék a lithographia részére a 1/2 kg (minta szerint)	15	doboz
32	Kéreg papir	15	"
33	Papir olló	12	dar.
34	Rajzszeg különféle nagyságban	1/4	kilo
35	Ítatós tömbfából különböző nagys.	15	drb
36	Fehér boríték (minta szerint)	200	drb
37	Közönséges kender levelboríték (minta szerint) 1/2-ad réttü	200	drb
38	Közönséges kender levelboríték (minta szerint)	200	"
39	Sorvezető	35	"
40	Viola festék	25	üveg
41	Fekete festék (Paginári minta sz.)	10	üveg
42	Előjegyzési naptár	70	drb
43	Tratnerféle naptár	15	"
44	Werschetzer Kalender	10	"
45	Temesvári Beobachter	1	"
46	Gyertya (a 560 grm)	45	csom.
47	Carbon papir (hla minta sz.)	10	doboz
48	Füző kapocs (minta szerint)	15	"
49	Festék párna (Yost borbetétes)	10	drb

Az ajánlathoz 5% bánatpénz csatolandó készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban.

Csakis szabályszerűen kiállított pecsvettel lezárt és sértetlen borítékban elhelyezett ajánlatok fogadhatnak el.

Az ajánlatok 1915 évi február hó 5-én délután 4 óráig nyújtandók be Versecz város polgármesteri hivatalánál és később érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A beérkezett ajánlatok 1915 évi február hó 6-án délelőtt 10 órakor a városi irodaigazgató hivatalos helyiségében fognak felbontatni és ennél ajánlattevők, vagy megbízottaik is jelen lehetnek.

A minták és az árlejtési feltételek a városi iroda igazgató hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt bárki által betekintheők.

A városi tanács fentartja magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül az ajánlati összeg nagyságára való tekintet nélkül választhasson.

Versecz thjf. város tanácsának 1915 évi január hó 5 én tartott üléséből.

Dr. Rezuca, kir. tan. polgármester.

Versecz thjf. város tanácsától.
415 és 440 sz. 1915.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a nagym. kereskedelemügyi m. kir. Ministerium 913 IV. 3 1915 sz. rendeletével a gabonaművekért Versecz város területén szedhető legmagasabb árakat a következőkben állapította meg:

- 1) a búzáért 39 kor. 50 f. szóval: harminczkilencz kor. 50 f.
- 2) a rozszért 32 kor. szóval: harminczkettő kor.
- 3) az árpaért 27 kor. szóval: huszónhét korona.
- 4) a tengeriért 20 kor. szóval: husz korona.

A követelhető legmagasabb ár a 8682 1914 M. E. számú rendelet 1 §-a értelmében búzánál 2 százaléknál nem több idegen keveréket tartalmazó hektoliterenként 76 kilogrammos súlyminőségű egészséges búzára rozsnál 2 százaléknál nem több idegen keveréket tartalmazó hektoliterenként 70 kilogrammos súlyminőségű egészséges rozsról tengerinél pedig egészséges, öröképes és emberi táplálkozásra alkalmas, de nem apró vagy gömbölyű szemű tengerire vonatkozik.

A lisztárak mindenkor a jelen hirdetmény első pontjában kihirdetett legmagasabb árak alapul vételével a 8682 1914 M. E. számú rendelet 1 §-ában meghatározott százalékos ártöbbletek hozzáadásával számítandók ki.

Ennélfogva a gabonaárak megállapítása tárgyában 16205 1914 sz. a. közzétett hirdetmény hatályát veszti.

Verseczen 1915 évi január hó 9-én.

Dr. REZUCHA, kir. tanácsos, polgármester.

Versecz thjf. város tanácsától.
610. sz. 1915.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi Minister urnak folyó évi január hó 10-én 305 szám eln. 4. rendeletével. Mindazon a Magyar Szent korona országai területén tartozkodo 1885, 1876, 1877, 1878, 1879, 1880, 1881. évben született és esetleg ennél fiatalabb A alosztályú (katonailag kiképzett) népfelkérésre kötelezett magyar állampolgárok, a kik a közös hadseregnél (haditengerészetnél) a honvédségnél vagy a csendőrségnél szolgáltak és bármely okból még a nem tényleges viszonyban (polgári viszonyukban) vannak (péld. mint létszámfeleltettek, betegek stb.) ezennel tényleges népfelkérési szolgálatra behivatnak.

Ehhez képest a fentemlített népfelkérésre kötelezettek valamennyien tehát az ajánlati lappal ellátottak is, tekintet nélkül az abban foglalt rendelkezésre, az illetőségi helyükre való tekintet nélkül a jelenlegi tartozkódási helyüknek megfelelő népfelkérési parancsnoksághoz 1915. évi január 20-ára behivatnak.

Félreértések kikerülése végett megjegyzetetik, hogy bármely okból, tehát betegség vagy szolgálatképtelenség okából szabadságot tartó vagy bármely fegyvernemtől származó az összes a lovaságnál szolgáltak is bevonulni kötelesek.

Ellenben nem tartoznak bevonulni a népfelkérési tényleges szolgálat alól bizonytalan időre felmentett népfelkérésre kötelezettek. Hasonlóan nem tartoznak jelen rendelet alapján bevonulni azon népfelkérésre kötelezettek, a kik vegyes, katonai vagy honvéd felülvizsgálat után a hadsereg (haditengerészet) honvédség vagy a csendőrség kötelekeiből annak idején elbocsátottak és ennélfogva a népfelkérés B. alosztályába tartoznak, végül a járási tisztviselők által már békében kalauzokul kijelölt s ehhez képest ajánlati lappal ellátott népfelkérésre kötelezettek.

A behívottak a következőkre figyelmeztetnek.

Bevonulásuk alkalmával melegtakarót, meleg alsó és felső ruházatot (kötött ujjas-mellényt kötött alsónadrágot, felső posztó kabátot és nadrágot esetleg télikabátot) evőeszközt, evőcsészét és hátizsákot, jó erőslabbeli és két napi élelmet hozzanak magukkal.

A saját teljes ruházat használatáért naponta 30 fillér, a magukkal hozott élelemért, a mennyiben tényleges szolgálatra visszatartanak, napi 1 korona térítést fognak kapni a takarók pedig becslési áron megvételnek.

A népfelkérési igazolványi könyveiket vagy netán náluk levő egyéb katonai okmányokat okvetlen hozzák magukkal.

Azon behívott népfelkérésre kötelezett, a ki a kituzott határidőre és helyre be nem vonul, karhatalommal vezetettik elő és a katonai behívás iránt tanusított engedetlenség megbüntetéséről szóló 1890 évi XXI. t. cz. §-a értelmében két évig terjedhető börtönnel büntetetik. Versecz 1915 évi január hó 13 án.

Dr. Rezuca, kir. tanácsos, polgármester.

3239 szhoz 1914 ár.

Hirdetmény.

Hős fiaink, testvéreink, házastársaink, rokonaink és jó barátaink különbség nélkül lelkesedéssel ragadták meg a fegyvert a szeretett hazáért, tehát az itthon maradtak érdekében is. A haza iránti szeretet szent tüzétől felkesztettek küzdenek, szenvednek és halnak meg mi értünk, a mi jövő boldogulásunkért. Hány családi tűzhely nélküli így gondozóját és fentartóját? Hány szerencsétlen gyermek kulesolja naponként imára kiesiny kezeeskejét és őszinte gyermeki szívből jövő fohászal rebesgeti: Jóságos Istenkém hozd vissza nekem minnélőbb szeretet apámat! Hány ilyen fohász marad eredménytelen, mert a szeretett édes aya valahol messze a haza védelmében életét veszté! Hány ilyen szerencsétlen didereg éhesen a hideg téiben fütetlen szobában! Kinek a kötelessége ezen szerencsétlenek segítése? Nem-e nekünk, itthon maradtoknak, hisz a mi jövő létünk és boldogságunk védelmében halnak el ezen ártatlanok táplálói és gondozói, nekünk kell tehát a háboru eme igazi áldozatait segíteni? Föl tehát, kövesünk el minden tőlünk telhetőt, a harcban elesettek árváinak gyámolítására!

A szegények és árvák segítése a jótékonyaságnak legszebb, legnemesebb mezeje volt mindig, mennyivel inkább ilyennek kell lenni most, midőn a harcban elesettek helyett a hazának fiukat és leányokat kell nevelnünk midőn hazánk jövő polgárainak egyrésztől van szó.

Az állam a maga részéről mindent elkövet e nemes cél érdekében de összes állami gyermekvédelmi intézményeink alig lesznek képesek a cél teljes megvalósítására, miért is az állam a mi támogatásunkra és segítségünkre szorul. Megvagyunk győződve arról, hogy Versecz város közönsége nem fog elzárkózni e nemes cél előmozdításától, hogy az eddigiekben tanusított hazafias lelkesedését, szeretetét és áldozatkészségét a hadba elesettek árvái felé is fordítja.

E meggyőződéssel fordulunk Önökhöz, azon kérelemmel, hogy mindazok, kik a harcban elesettek árvái közül a maguk családi tűzhelyéhez fogadni és apjuk helyett apja óhajt tenni, ugy azok is, kik ily elárvultakat örökbe hajlandók fogadni, valamint azok, akik gondozásukat és nevelésüket magukra akarják vállalni ebbeli szándékukat Versecz város árvaszékénél jelentsek be.

Iparosok és kereskedők, első sorban is Önökhöz fordulunk! A haza, megvagyunk győződve, méltóan számít Önökre e nemes célnál, fogadjanak mennél több ilyen szerencsétlen elárvultat maguk közé és apai szeretettel vezessék őket be szakismereteikbe. Jelentkezzenek minnél nagyobb számmal a hadban elesettek árváinak tanoncul való felvétele végett.

Ne szeszivü családok és emberbarátok! Egyletek, egyesületek, kik embertársaitok boldogságának munkálását tűzték ki zászlótokra szent célul segítetek a háboru igazi áldozatain.

De jöjjenek segítségre azok is, kik a családi tűzhely melegét nem oszthatják meg. Áldozat készségükkel tegyék lehetővé a haza eme árvái felnevelését. Ugyanis az állami gyermekmenhelyek a hadba elesettek árváit egy éves korig 14 K, 1-7 évig 8 K, ezentul 15 életévükig havi 10 kor. tartásdíj és havi 6 K fizetése ellenében felveszik és nevelik.

Nem terheli a havi 6 korona költség fizetése a jótévőt, akkor kétségtelen, hogy az ilyen gyermeket elhagyottá mellett volna nyilvánítani, ha a jótévő család a tartásdíj fizetésének kötelezettségét nem vállalta volna.

Versecz város árvaszéke bizalommal fordul a város nemes szívü családjaihoz, egyesületeihez és egyleteihez, meg van győződve, hogy eme legszentebb kötelessége teljesítésénél, a közönség támogatása mellett a háboru legártatlanabb áldozatainak fogja lehetővé tenni, hogy a haza hasznos polgárai vá legyenek.

Felhívjuk tehát mindazokat akik a hadban elesettek árváit magukhoz venni, vagy örökbe io adni, vagy tanoncul alkalmazni óhajtják, avagy érettek az állami gyermekmenhelyben való nevelésük költségeit megfizetni hajlandók, ebbeli szándékukat a városi árvaszékénél jelentsek be.

Versecz város árvaszékének 1914 évi december hó 9-i napján tartott teljes üléséből.

Dr. REZUCHA kir. tan., polgármester.

Versecz thjf. város rendőrkapitánysága.
11595. sz. — Kig. 1914.

Vásár-hirdetmény.

A verseczi »Gyertyaszentelő-Boldogasszony nagy vásár 1915. évi január hó 29., 30., 31 és február 1-én fog megtartatni.

Marhát csak nappal és pedig reggeli 6 órától este 5 óráig szabad felhajtani. Miután f. évi január hó 28-án heti piac van, az állatok felhajtása már ezen a napon meg van engedve.

Kereskedők és iparosok kötelesek iparigazolványukat magukkal hozni és kívánatra felmutatni és különösen figyelmeztetem a közönséget, hogy a kocsi elé befogott lovak és szarvasmarhák is szabályszerű marhalevelekkel láthatók el, mert marhalevél nélkül a vásártérre kocsik elé fogott állatok bebocsátatni nem fognak.

Versecz, 1914. évi október 16-án.

Dr. Markovics György.
rendőrfőkapitány.

Versecz th. város tanácsától.
17395 szám tan. 1914.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy Versecz város törvényhatósági bizottságának 1914 évi december hó 30-án tartott rendes havi közgyűlésében 17395 1914 szám alatt hozott határozata alapján a vadászati jognak 12 évre leendő bérbeadása céljából 1915 évi január hó 21-én délelőtt 10 órakor a városháza nagy üléstermében nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

Az árverési feltételek Held Gusztáv városi tanácsnok irodájában a hivatalos órák alatt bárki által betekintheők.

Verseczen, 1915. évi január hó 7-én.

Dr. Rezuca, kir. tanácsos, polgármester.

Férfimellény teveszörből

Férfi-sveater

Kötött-ing

Kötött-nadrág

Lélekmelegítő

Hósapka

Ermelegítő

Kötött-keztü szürke

Meleg Férfiharisnya

Térdmelegítő

Lábszárvédő kötött

Haskötő

Lábszárvédő bőrből szürke és barna

Hátzsákok

továbbá Kórházi-készletek

Berg testvérek áruházában

VERSECZ